

Complicaties en heroperaties: < 15%

In 2019 zijn er 161 geregistreerde operaties waarbij 30 complicaties zijn opgetreden in 26 patiënten. Het merendeel betreft urineretentie waarvoor in alle gevallen tijdelijk zelfcatheterisatie nodig was of een urineweginfectie welke behandeld werd met antibiotica.

De 3 nabloedingen traden respectievelijk op een week na een VUE, t.g.v. ontlasten van een tophematoom, waarvoor conservatief beleid. Een nabloeding 10 dagen na een voorwandplastiek met SSF, veroorzaakt door een arteriële bloeding in de vaginawand in de fornix posterior, welke poliklinisch is overhecht. En ruim bloedverlies tijdens een Colpocleisis volgens LeFort en Labhart waarbij 1 liter bloedverlies optrad waarvoor een bloedtransfusie van 1 packed cell is gegeven.

De overige complicaties betroffen een heupluxatie en een hernia. De heupluxatie trad op bij een patiënte met een THP links in de voorgeschiedenis, gevolgd door meerdere heupluxaties aan dezelfde zijde, waarbij een Manchester Fothergill met voorwandplastiek werd verricht in de beensteunen.

Postoperatief kreeg patiënte progressief pijn in het linker been en viel een vreemde stand van het linker been op. Dit bleek o.b.v. een heupluxatie links welke postoperatief gereponeerd is op de SEH. Patiënte kon de dag na de ingreep in goede conditie het ziekenhuis verlaten. De hernia trad op bij een patiënte waarbij ongecompliceerde een voorwandplastiek met SSF is verricht. Twee weken postoperatief ontwikkelde patiënte een motor lumbaal radiculair syndroom t.h.v. wortel L5 links waarvoor behandeling via neuroloog en fysiotherapeut.

Er hebben zich geen calamiteiten of ongewenst ernstige gebeurtenissen voorgedaan.

In dit jaar hebben wij 2 patiënten opnieuw geopereerd wegens persisterende pijn na een prolaps operatie. Het betreft een patiënte met pijn en obstructieve mictie na plaatsing van een TOT midurethrale sling door de urologen, welke wij verwijderd hebben. De andere patiënte onderging een voorwandplastiek en SSF in 2018, zijn bleef echter persisterende pijn houden waarvoor aanvankelijk bekkenfysiotherapie wegens hypertonie, triggerpoints en coccygodynie. Dit verminderde de pijn, maar verdween niet. In 2019 hebben wij dan ook de SSF hechtingen operatief verwijderd, waarna de pijn verdween en de prolaps tot nu toe niet is terug gekomen.

complicatie	N	%
Bloeding	3	1,9%
Urine retentie	14	8,6%
Infectie	11	6,8%
Overig	2	1%
Totaal	31	19%

Complicaties	2018		2017	
Totaal	25/141	17,7%	20/199	10,1%
urineretentie	12	8,5%	11	5,5%
Infectie	11	7,8%	8	4%

(Na)bloeding	1	0,7%	1	0,5%
Letsel	0		0	
Overig: recidief prolaps < 6 weken	1	0,7%	0	

Verder hebben wij het aantal (totaal)rupturen postpartum vergeleken in het jaar 2018 en 2019. Naar aanleiding van de cijfers in 2018, hebben wij, samen met de obstetrie groep, in 2019 alle verloskundigen en arts-assistenten geschoold in het verrichten van de Noorse handgreep. Het gebruik van de Noorse handgreep bij de geboorte van het caput leidt tot minder 3^e en 4^e graads rupturen. Verder hebben wij aan alle arts-assistenten en verloskundige een hands-on training hechten van een episiotomie gegeven, waarbij aandacht is besteed aan de juiste hoek bij het zetten van een episiotomie en de techniek van doorlopend hechten. Filmpjes van de Noorse handgreep en de techniek van doorlopend hechten zijn toegevoegd aan de protocollen in i-portal. Beide zijn ook opgenomen in de skills en drill trainingen. Daarnaast is in samenwerking met de obstetrie groep het protocol totaalruptuur gerealiseerd.

	2018	2019
Letsel perineum	1538	1537 (57%)
Episiotomie	667	708 (26.2%)
Derde graad ruptuur	65	58 (2.2%)
Vierde graad ruptuur	7	3 (0.1%)